

Motion till riksdagen 2005/06:Ju462

av **Olle Sandahl m.fl. (kd)**

Stalking

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen begär att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med ett nytt lagrum mot stalking.

Motivering

För det fenomen som här ska beskrivas saknas ett vedertaget svenskt ord. Därför har det engelska ordet "stalking" ofta kommit till användning. Med begreppet stalking, eller systematisk förföljelse, åsyftas i regel att mer än rent tillfälligt förfölja och/eller kartlägga en person för egna syften. Med ordalydelsen för egna syften avses att klargöra att sådant förföljande eller kartläggande som sker som del av en yrkesmässig verksamhet, t.ex. inom polisen, inte omfattas.

Upprepade brottsliga kränkningar av vissa närstående eller tidigare närstående kan vara att bedöma som grov fridskränkning eller grov kvinnofridskränkning. Då krävs att gärningarna är brott enligt 3, 4 eller 6 kap. brottsbalken (även t.ex. ofredande), att var och en av gärningarna utgör ett led i en upprepad kränkning av målsägandens integritet och att brotten varit ägnade att allvarligt skada hans eller hennes självkänsla. Man kan även tänka sig förföljelsefall som direkt kan föranleda ett besöksförbud. För att utfärda ett besöksförbud krävs att det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att den mot vilken förbudet avses gälla kommer att begå brott mot, förfölja eller på annat sätt allvarligt trakassera den som förbudet avses skydda. Vid bedömningen av om sådan risk föreligger skall särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott mot den andra personens liv, hälsa, frihet eller frid (1 § lagen [1988:688] om besöksförbud). Att en brottslig gärning begåtts mot den som skall skyddas av förbudet är alltså i och för sig inte ett krav för att besöksförbud skall kunna utfärdas.

Den här avsedda formen av stalking torde kunna vålla polis och åklagare bekymmer när gärningen inte ryms inom definitionen för ofredande, dvs. inte utgör ett hänsynslöst beteende i lagens mening och inte heller innehåller

Fel! Okänt namn på

några verbala trakasserier, hot eller förolämpningar. Om den brottsliga nivån inte är uppnådd kan grov fridskränkning eller grov kvinnofridskränkning inte heller komma i fråga. Besöksförbud kan i och för sig användas. Det är dock okänt i vilken grad domstolarna verkligen beaktar sådan förföljelse som inte nått den nivån att den är straffbar i sig.

Flera av de gärningar som kan betecknas som förföljelsesyndrom täcks redan idag in i svensk lagstiftning. Problemet som uppstår i domstolarna är bland annat att stalkning ofta bedöms i delmoment och som olika brott och inte i sin helhet och som ett brott. Om detta inte lyfts fram så utgår också adekvata behandlingsinsatser som annars skulle vara möjliga för att eliminera beteendet. Om det däremot tydliggörs att stalking är ett brott så blir det också lättare att göra tidiga ingripanden och ge verksamma hjälp- och stödinsatser till dem som utsätts.

Kristdemokraterna har i Justitieutskottet stött ett tidigare lagt motionsförslag i detta ämne. Utskottet avlog detta med motiveringen att det inte föreligger något säkert underlag för att bedöma omfattningen av stalking. Kristdemokraterna har, tillsammans med övriga partier i Allians för Sverige, reserverat sig mot detta beslut. Vi menar att det är hög tid att även Sverige inför en straffbestämmelse som täcker den typ av förföljelsebeteenden som är straffsanktionerade i ett flertal anglosaxiska länder. Det behövs också bättre och mer verkningsfulla åtgärder mot förföljelse, övervakning och trakasserier. Vi anser att de remissvar som Justitieutskottet inhämtat talar för att det finns ett lagstiftningsbehov. Regeringen bör ges i uppdrag att skyndsamt återkomma till riksdagen med ett lagförslag som tillgodoser det nu anförda.

Stockholm den 4 oktober 2005

Olle Sandahl (kd)

Peter Althin (kd)

Helena Höij (kd)

Ingemar Vänerlov (kd)

Ingvar Svensson (kd)

Yvonne Andersson (kd)

Tuve Skånberg (kd)